

Sygn. akt VI P 546/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi Południe w Warszawie, VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: SSR Monika Roslan - Karasińska

Protokolant: Agnieszka Wojtyła

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2014 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy J. N.

przeciwko (...). w W.

o odprawę rentową

orzeka:

I. zasądza od pozwanego (...) w W. na rzecz powoda J. N. kwotę 3.800 złotych (słownie; trzy tysiące osiemset złotych 00/100) tytułem odprawy rentowej;

II. wyrokowi nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda tj; do kwoty 3.800 złotych (słownie: trzy tysiące osiemset złotych 00/100);

III. nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Południe w Warszawie kwotę 190 złotych (słownie: sto dziewięćdziesiąt złotych 00/100) tytułem opłaty sądowej od pozwu od ponoszenia, której ustawowo zwolniony był powód J. N..

Sygn. akt: VI P 546/13

UZASADNIENIE

Pozew z dnia 24 lipca 2013 r. powód J. N. wniósł o zasądzenie od (...) w W. kwoty 3.800 zł odprawy rentowej (**pozew k. 1 -2, 7-9**).

W uzasadnieniu powód wskazał, że od 3 marca 1985 r. był zatrudniony na stanowisku robotnika filtrowego u pozwanego. W 2012 r. w (...) w W. została przeprowadzona restrukturyzacja w ramach, której działał program „dobrowolnych odejść”. Powód wyjaśnił, że przez dwa lata pełnił funkcję społecznego inspektora pracy i w 2006 r. w związku z udarem oraz 2010 r. wskutek wypadku przy pracy przebywał przez okres 182 dni na zwolnieniu chorobowym. Wskazał też, że w związku z powyższym był przekonany, iż będzie objęty programem „dobrowolnych odejść” w związku z tym w dniu 26 września

2012 r. wyraził zgodę na przystąpienie do tego programu i w dniu 30 września 2012 r. rozwiązał umowę o pracę. Następnie wskazał, że od 2 października 2012 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim w sumie przez okres 182 dni. Dodał też, że 14 lutego 2013 r. został on zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności i wskazał, że schorzenie uprawniające go do nabycia renty powstało jeszcze w trakcie zatrudnienia u pozwanego.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniosł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów sądowych według norm przepisanych(odpowieź na pozew k. 27-29).

W uzasadnieniu pozwany kwestionował powództwo co do zasady i wysokości. Wskazał, że powód nie spełnił przesłanek uprawniających go do przejścia na rentę, a jego stosunek pracy ustał na podstawie rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron w związku ze skorzystaniem przez niego z programu „dobrowolnych odejść” wprowadzonych u pozwanego uchwałą zarządu nr (...)z dnia 14 sierpnia 2012 r. i w związku z tym jego roszczenie o zasądzenie odprawy rentowej jest niezasadne. Dalej wyjaśnił, że powód otrzymał odprawę i inne świadczenia, które zgodnie z przyjętym przez strony porozumieniem wyczerpały wszelkie roszczenia pomiędzy stronami.

W kolejnym piśmie procesowym z dnia 17 marca 2014 r. pozwany wskazał, że w dniu rozwiązania stosunku pracy powód nie spełniał przesłanek uprawniających go do nabycia renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, ponieważ została ona mu przyznana na podstawie decyzji z dnia 24 marca 2013 r. od dnia 2 kwietnia 2013 r. Lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że niezdolność do pracy powoda powstała w dniu 17 października 2012 r., a więc już po ustaniu stosunku pracy z pozwanym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. N. był zatrudniony w (...)w W. w okresie od dnia 3 maja 1985 r. do dnia 30 września 2012 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku robotnika filtrowego (***świadcstwo pracy k. 5-5v. – akta osobowe***).

Uchwałą nr 216/2012 z dnia 14 sierpnia 2012 r. (...) w W. wprowadził program „dobrowolnych odejść”, który obowiązywał w okresie od 3 września 2012 r. do 30 listopada 2012 r. i był skierowany do wszystkich pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w dniu wejście w życie programu (***uchwała nr (...)z dnia 14 sierpnia 2012 r. k. 41-42***).

Program „dobrowolnych odejść” zakładał, że złożenie przez pracownika uprawnionego zgłoszenia wyrażającego zgodę na rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron na warunkach określonych w programie jest traktowane jak nieodwracalna oferta pracownika rozwiązania stosunku pracy na mocy porozumienia stron w terminie wskazanym przez pracodawcę. Zgodnie z § 8 programu „dobrowolnych odejść” pracownik uprawniony, który otrzymał od pracodawcy zgodę na rozwiązanie umowy o pracę na mocy porozumienia stron miał otrzymać odprawę pieniężną w wysokości równoważności 11- miesięcznego wynagrodzenia w odniesieniu do pracownika, który przepracował ogółem 25 lat i więcej. Dodatkowo pracownik, który złożył zgłoszenie o przystąpieniu do 30 września 2012 r. miał otrzymać dodatkowo kwotę stanowiącą równoważność jego 1- miesięcznego wynagrodzenia. Ponadto pracownikowi uprawnionemu do nabycia emerytury lub renty przysługiwała niezależnie od odprawy, odprawa emerytalną/rentową w wysokości i według zasad obowiązujących w spółce w 2012 r. tj. Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy w brzmieniu obowiązującym w dniu wejścia w życie programu (***program dobrowolnych odejść dla pracowników (...)wraz z załącznikami k. 44-57***).

W dniu 26 września 2012 r. J. N. zgłosił swoje przystąpienie do programu dobrowolnych odejść i wyraził zgodę na rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron z dniem 30 września 2012 r. na warunkach określonych w niniejszym programie (***zgłoszenie przystąpienia do programu dobrowolnych odejść k. 58-59v.***).

W dniu 30 września 2012 r. został rozwiązany za porozumieniem stron stosunek pracy łączący J. N. i (...) w W.. Z tytułu rozwiązania umowy o pracę J. N. otrzymała odprawę w wysokości 42.023,63 zł stanowiącą równoważność jego 11-miesięcznego wynagrodzenia za pracę oraz kwotę 3.820,33 zł stanowiącą równoważność jego 1- miesięcznego wynagrodzenia za pracę z tytułu złożenia zgłoszenia przystąpienia do programu dobrowolnych odejść do dnia 30 września 2012 r. J. N. oświadczył, że w/w należności wyczerpują jego wszelkie roszczenia wobec pracodawcy w związku z rozwiązaniem łączącego ich stosunku pracy (***porozumienie stron w sprawie rozwiązania umowy o pracę k. 43-43v., zeznania powoda J. N. k. 74***).

W okresie od 2 października 2012 r. do dnia 1 kwietnia 2013 r. J. N. przebywał na zwolnieniu lekarskim (**zaświadczenia lekarskie k. 80-87**).

W dniu 14 lutego 2013 r. (...)w W. zaliczył J. N. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, czasowo do dnia 28 lutego 2017 r. (**orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 5-5v.**).

Lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że J. N. jest częściowo niezdolny do pracy do dnia 31 marca 2014 r. i ustalił, że jego niezdolność do pracy powstała w dniu 17 października 2012 r. (**orzeczenie lekarza orzecznika ZUS k. 4**).

Decyzją z dnia 24 kwietnia 2013 r. ZUS przyznał J. N. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 2 kwietnia 2013 r. tj. od dnia zaprzestania pobierania zasiłku chorobowego do dnia 31 marca 2014 r. (**decyzja z dnia 24 kwietnia 2013 r. k.3-3v.**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy oraz aktach osobowych, których autentyczność i prawdziwość nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, a także zeznaniach powoda J. N..

Zeznaniach powoda J. N. uznał za wiarygodne, spójne i kompatybilne z pozostałym materiałem dowodowym.

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie powoda zasługuje na uwzględnienie w całości.

Zgodnie z art. 92¹ k.p. pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że do powstania prawa do odprawy emerytalno-rentowej bez znaczenia jest to, z czyjej inicjatywy dochodzi do rozwiązania stosunku pracy. Nie ma znaczenia też to czy w momencie ustania stosunku pracy albo w okresie bezpośrednio go poprzedzającym wolą pracownika było ubieganie się o emeryturę czy rentę lub też to, czy w przeświadczeniu o takich intencjach pracownika pozostawała zatrudniająca go zakład (wyrok SN z dnia 11 stycznia 2001 r., I PKN 187/00, OSNP Nr 18/2002, poz. 429). Ponadto jak wskazuje SN przepis art. 92¹ k.p. używa pojęcia „ustanie stosunku pracy” co wskazuje, że szerszej ujmuje to zdarzenie i stąd nie wyklucza innych przyczyn ustania stosunku pracy (rozwiązania za porozumieniem stron, czy wypowiedzania). Zgodnie z nim prawo do odprawy nie jest warunkiem przejścia na rentę, lecz określonym związkiem, a ten to nie tylko związek przyczynowy, lecz również czasowy (postanowienie SN z dnia 9 maja 2008 r., II PK 12/08, LEX nr 829108). Zatem w ocenie Sądu nie ma znaczenia, że stosunek pracy ustał w związku ze skorzystaniem przez powoda z programu „dobrowolnych odejść”.

W dalszej kolejności należało rozważyć czy pomiędzy rozwiązaniem przez strony w dniu 30 września 2012 r. stosunkiem pracy, a powstałą w dniu 17 października 2012 r. niezdolność powoda do pracy i tym samym nabyciem prawa do renty, zachodził związek czasowy, ewentualnie funkcjonalny.

Przede wszystkim należy zauważyć, że prawo do odprawy rentowej może powstać dopiero po przyznaniu danej osobie renty inwalidzkiej. Trzeba też zauważyć, że często w razie długotrwałej choroby pracownika już po rozwiązaniu stosunku pracy, nie może być jeszcze podjęta decyzja o przyznaniu renty np. z uwagi na korzystanie przez pracownika z zasiłku chorobowego. Niewątpliwie podobna sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie, ponieważ stosunek pracy pomiędzy stronami ustał w dniu 30 września 2012 r., a od 2 października 2012 r. do dnia 1 kwietnia 2013 r. powód nieprzerwanie przebywał na zwolnieniu chorobowym. Nie może to oznaczać, że automatycznie przekreślone zostało jego prawo do odprawy rentowej.

W jednym ze swoich wyroków SN zwrócił uwagę, że ustawodawca nie wyjaśnił jak należy rozumieć „związek” między rozwiązaniem stosunku pracy a nabyciem przez pracownika prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej.

Podkreślił, że odprawa przysługuje pracownikowi w związku z nabyciem prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej, a nie pracownikowi, który nabył już prawo do tych świadczeń lub też w chwili nabycia tego prawa. Oznacza to, że ustawodawca zakłada, iż odprawa przysługuje także po rozwiązaniu stosunku pracy, a więc tym samym osobom, które pracownikami już nie są. Ponadto SN wskazał, że powstanie prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej nie musi mieć miejsca bezpośrednio po rozwiązaniu stosunku pracy, byleby między tym rozwiązaniem a powstaniem prawa do tych świadczeń zachodzi „związek”. Może być to związek przyczynowy i czasowy, ale wystarczy także związek funkcjonalny, gdyż w przeciwnym razie ustawodawca posłużyłby się bardziej restryktywną z punktu widzenia interesów pracowników formułą prawną, wymagającą np. by rozwiązanie stosunku pracy następowała „z powodu” (z przyczyny) nabycia prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej bądź też z powodu podjęcia przez strony (stronę) stosunku pracy działań zmierzających do uzyskania przez pracownika emerytury lub renty inwalidzkiej i uzyskania przez niego takiego świadczenia (wyrok SN z dnia 8 grudnia 1993 r., I PRN 111/93, OSNCP 1994 nr 12, poz. 243). W innym orzeczeniu SN wyjaśnił, że przy ustalaniu prawa do odprawy emerytalnej zakłada się istnienie związku pomiędzy nabyciem prawa do emerytury a zakończeniem stosunku pracy. W pierwszej kolejności chodzi tu o związek czasowy, ale nie może on mieć charakteru przypadkowego. O ile zatem przyjęcie istnienia takiego związku jest możliwe w sytuacji, gdy pracownik spełni wszystkie przesłanki nabycia prawa do emerytury w dniu rozwiązania stosunku pracy lub też w niedalekiej przyszłości po tej dacie, o tyle związek taki należy wykluczyć, gdy ostatnia z przesłanek warunkujących nabycie prawa do emerytury - co dotyczy zwłaszcza osiągnięcia wieku emerytalnego - zostanie spełniona po upływie dłuższego czasu (wyrok SN z dnia 4 lutego 2011 r., II PK 224/10, LEX nr 817521).

Powód spełnił przesłanki do nabycia odprawy rentowej. Nie pozbawia go odprawy fakt, że renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy została mu przyznana od 2 kwietnia 2013 r. tj. od dnia zaprzestania pobierania zasiłku chorobowego. Powód przebywał na zwolnieniu lekarskim nieprzerwanie, od 2 października 2012 r. do dnia 1 kwietnia 2013 r. i przeszedł na rentę po wyczerpaniu okresu zasiłkowego. Fakt, że orzeczenie o rencie zostało wydane po rozwiązaniu umowy o pracę nie miało znaczenia i nie niwelowało związku pomiędzy rozwiązaniem stosunku pracy a przejściem na rentę. Jak wskazał lekarz orzecznik ZUS niezdolność powoda do pracy powstała w dniu 17 października 2012 r., a więc zaledwie 17 dni po ustaniu stosunku pracy. Fakt, że renta została przyznana dopiero od 2 kwietnia 2013 r. też nie ma większego znaczenia, ponieważ wcześniej od 2 października 2013 r. korzystał on z zasiłku chorobowego, a więc decyzja o przyznaniu renty została odsunięta w czasie. Wobec powyższego w ocenie Sądu istniał związek pomiędzy rozwiązaniem stosunku pracy a nabyciem przez powoda uprawnień do renty i w związku z tym należało zasądzić na jego rzecz odprawę rentową w wysokości 3.800 zł.

Odnosząc się do argumentacji pełnomocnika strony pozwanej, iż powód otrzymał odprawę i inne świadczenia, które zgodnie z przyjętym przez strony porozumieniem (par. 3 porozumienia – k. 43 verte akt sądowych) wyczerpały wszelkie roszczenia pomiędzy stronami w związku z rozwiązaniem łączącego strony stosunku pracy w ramach programu. Wskazać należy, iż zgodnie z poglądami wyrażonymi w judykaturze (min. pogląd W. Siedleckiego) ugoda pozasądowa podobnie jak pozasądowe uznanie powództwa, wchodzi w podstawę faktyczną rozstrzygnięcia w procesie. Mimo, że w wypadku ugody pozasądowej zawartej w czasie trwania procesu spór w znaczeniu cywilnoprawnym wygasa, ugoda taka sama przez się, jeżeli powód nie cofnie pozwu, nie spowoduje umorzenia postępowania, lecz będzie jedynie okolicznością, którą sąd na wniosek strony lub obu stron powinien uwzględnić przy wyrokowaniu ewentualnie oddalając powództwo.

Sąd Rejonowy wziął pod uwagę przy wyrokowaniu wszystkie okoliczności istniejące w sprawie w tym wyraźnie sformułowanie zawarte w porozumieniu zgodnie „z którym pracownik oświadcza, że wypłacenie odprawy i innych świadczeń w wysokości określonej w par. 2 ust. 1 porozumienia wyczerpuje wszelkie roszczenia pracownika (powoda) wobec pracodawcy w związku z rozwiązaniem łączącego ich stosunku pracy w ramach programu”.

Zgodnie ze słusznym zapatrywaniem wyrażonym przez Sąd Apelacyjny w Katowicach¹, w prawie pracy odpraw jest tyle, ile przewidują poszczególne przepisy ustalające warunki powstania do nich prawa. Nie jest także możliwe zaliczenie jednej z otrzymanych przez pracownika odpraw na poczet drugiej, bez szczególnego przepisu w tym względzie. Pracodawca ma bowiem wobec pracownika tyle długów, ile przysługujących pracownikowi świadczeń, choćby o podobnym charakterze. Jeżeli zatem ustawodawca chce wyłączyć jedną odprawę w przypadku przyznania

innej, to daje temu wyraz ustanawiając właściwe przepisy. Przede wszystkim możliwy jest zbieg odprawy pieniężnej z tytułu zwolnień z przyczyn nie dotyczących pracownika z odprawą emerytalną lub rentową, jak również zbieg ze świadczeniami wynikającymi z przepisów o charakterze branżowym czy wewnątrzzakładowym². Ponadto należy zwrócić uwagę na wyraźne sformułowanie zawarte w programie dobrowolnych odejść, gdzie w par. 2 (k. 44) wyraźnie pracodawca w definicjach rozróżnił odprawę od odprawy emerytalno- rentowej, zaś w par. 2 porozumienia pracownikowi w ramach programu dobrowolnych odejść miała zostać wypłacona odprawa. I w związku z powyższym Sąd doszedł do przekonania, iż odprawa w wysokości 42.023,63 złotych (w wysokości 11 miesięcznego wynagrodzenia pracownika) wypłacona w ramach programu dobrowolnych odejść została wypłacona pracownikowi w związku z rozwiązaniem stosunku pracy, nie pozbawia to jednak pracownika prawa do odprawy rentowej.

W punkcie II wyroku Sąd na podstawie art. 477² § 1 k.p.c. nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 3.800 zł brutto, stanowiącej równowartość jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda.

Natomiast w punkcie III wyroku, na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. w zw. z art. 98 k.p.c., Sąd obciążył stronę pozwaną nieuiszczonymi kosztami sądowymi, nakazując uiszczenie na rzecz Skarbu Państwa – kasy Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie kwoty 190 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu, od której powód był zwolniona z mocy ustawy.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...)

(...)

(...)